

RETTENS DOM (Første Afdeling)
6. juli 2004

Sag T-281/01

Hubert Huygens
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Tjenestemænd – bedømmelsesprocedure – forsinket udfærdigelse af bedømmelsen – rimelig frist – erstatningssøgsmål – økonomisk og ikke-økonomisk skade – forfremmelsesprocedure – stiltiende afvisning af at forfremme sagsøgeren – annulationssøgsmål – afgørelse om ikke at forfremme sagsøgeren i forfremmelsesåret 2000 – manglende begrundelse – afgørelse om at forfremme 54 tjenestemænd i forfremmelsesåret 2000 – afvisning«

Fuldstændig gengivelse på fransk.....II - 903

Angående: Påstand dels om erstatning for det tab, sagsøgeren har lidt som følge af forsinkelsen af proceduren for bedømmelsen af sagsøgeren i bedømmelsesåret 1997/1999, dels om annullation af Kommissionens stiltiende afvisning af at udbetale erstatning for det som følge af denne forsinkelse lidte tab, af Kommissionens stiltiende afvisning af at forfremme sagsøgeren til lønklasse B1 i forfremmelsesåret 2000 samt af Kommissionens afgørelse om at forfremme 54 tjenestemænd til lønklasse B1 i forfremmelsesåret 2000 og under alle omstændigheder af den af

Publikationskontorets direktør trufne afgørelse om at forfremme 4 tjenestemænd til lønklasse B1 i forfremmelsesåret 2000.

Udfald: Kommissionen betaler sagsøgeren 500 EUR i erstatning for den ikke-økonomiske skade, sagsøgeren har lidt. Kommissionens afgørelse om ikke at forfremme sagsøgeren til lønklasse B1 i forfremmelsesåret 2000, som følger af den i Meddelelser fra Administrationen nr. 31 af 6. april 2000 offentliggjorte liste over tjenestemænd forfremmet til denne lønklasse, annulleres. I øvrigt frifindes Kommissionen. Kommissionen betaler sagens omkostninger.

Sammendrag

- 1. Tjenestemænd – søgsmål – erstatningssøgsmål – påstand om annullation af afslaget på ansøgningen om erstatning – annullationspåstanden uden selvstændig karakter i forhold til erstatningspåstanden
(Tjenestemandsvedtægten, art. 90 og 91)*
- 2. Tjenestemænd – søgsmål – ansøgning i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 1 – frist for indbringelse – rimelig frist
(Tjenestemandsvedtægten, art. 90, stk. 1)*
- 3. Tjenestemænd – bedømmelse – bedømmelsesrapport – udfærdigelse – frist – fristerne i institutionens interne regler ufravigelige – forsinkelse – tjenstlig fejl
(Tjenestemandsvedtægten, art. 43)*

4. Tjenestemænd – bedømmelse – bedømmelsesrapport – udfærdigelse – forsinkelse – tjenstlig fejl, som medfører en ikke-økonomisk skade (Tjenestemandsvedtægten, art. 43)

5. Tjenestemænd – forfremmelse – klage fra en ansøger, der ikke er blevet forfremmet – afvisning – fuldstændig mangel på begrundelse – berigtigelse under den administrative procedure – ikke tilladt – konsekvenser (Tjenestemandsvedtægten, art. 25, stk. 2, art. 45 og art. 90, stk. 2)

6. Tjenestemænd – søgsmål – forudgående administrativ klage – frister – ufravigelighed – fristerne udløbet – fristfornyelse – betingelser – ny faktisk omstændighed (Art. 236 EF; tjenestemandsvedtægten, art. 90 og 91)

1. En afgørelse fra en institution, hvorved der meddeles afslag på en ansøgning om erstatning, indgår som en del af den administrative procedure, der går forud for indgivelse af et erstatningssøgsmål for Retten. Følgelig kan annullationspåstanden ikke bedømmes selvstændigt i forhold til erstatningspåstanden. Den retsakt, der indeholder institutionens stillingtagen under den administrative procedure, har nemlig alene den virkning at gøre det muligt for den skadelidte part at rejse krav om erstatning ved Retten.

(jf. præmis 38)

Henvi sning til: Retten, 18. december 1997, sag T-90/95, Gill mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 471, og II, s.1231, præmis 45; Retten, 6. marts 2001, sag T-77/99, Ojha mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 61, og II, s. 293, præmis 68; Retten, 5. december 2002, sag T-209/99, Hoyer mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 243, og II, s. 1211, præmis 32.

2. Vedtægtens artikel 90, stk.1, præciserer ikke fristen for, hvornår en ansøgning skal være indgivet til ansættelsesmyndigheden.

Imidlertid må det antages, at en sådan ansøgning kun kan antages til realitetsbehandling, hvis den er indgivet inden for en rimelig frist. Selv om den omstændighed, at der ikke er fastsat nogen frist i vedtægtens art. 90, stk. 1, tilsigter at beskytte tjenestemandens rettigheder ved at gøre det muligt for ham at rette henvendelse til administrationen på et hvilket som helst tidspunkt, indebærer kravet om retssikkerhed dog, at udøvelsen af tjenestemandens ret til at forelægge en ansøgning om erstatning for administrationen ikke kan udsættes uendeligt.

Spørgsmålet, om ansøgningen om erstatning er blevet indgivet inden for en rimelig frist, skal nødvendigvis vurderes konkret under hensyn til omstændighederne i hver enkelt sag.

(jf. præmis 42 og 46-48)

3. Administrationen har en ubetinget forpligtelse til at drage omsorg for, at den regelmæssige udarbejdelse af bedømmelser sker inden for de frister, der er fastsat i vedtægten, og at de udfærdiges forskriftsmæssigt, både af hensyn til god forvaltningsskik samt for at beskytte tjenestemændenes interesser.

Retspraksis, som giver administrationen en rimelig frist til at udfærdige tjenestemændenes bedømmelsesrapport, kan ikke finde anvendelse, når bindende bestemmelser i administrationens interne regler fastsætter præcise frister for bedømmelsesprocedurens forløb.

Enhver overskridelse af en sådan frist bør i mangel af særlige omstændigheder, der berettiger denne, tilregnes den pågældende institution som en ansvarspådragende tjenstlig fejl.

Derimod kan en tjenestemand ikke klage over, at udfærdigelsen af hans bedømmelsesrapport er forsinket, når denne forsinkelse kan tilregnes ham, i det mindste delvist, eller når han i betydeligt omfang har medvirket hertil.

(jf. præmis 58, 64-67 og 71)

Henvi sning til: Domstolen, 14. juli 1977, sag 61/76, Geist mod Kommissionen, Sml. s. 1419, præmis 44 og 45; Domstolen, 18. december 1980, forenede sager 156/79 og 51/80, Gratreau mod Kommissionen, Sml. s. 3943, præmis 15; Domstolen, 5. maj 1983, sag 207/81, Ditterich mod Kommissionen, Sml. s. 1359, præmis 25; Retten, 13. december 1990, sag T-29/89, Moritz mod Kommissionen, Sml. II, s. 787, præmis 22; Retten, 28. maj 1997, sag T-56/96, Burban mod Parlamentet, Sml. Pers. I-A, s. 109, og II, s. 331, præmis 44, 45 og 48; Retten, 19. september 2000, forenede sager T-101/98 og T-200/98, Stodtmeister mod Rådet, Sml. Pers. I-A, s. 177 og II, s. 807, præmis 49; Retten, 12. juni 2002, sag T-187/01, Mellone mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 81, og II, s. 389, præmis 77; Retten, 7. maj 2003, sag T-278/01, den Hamer mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 139, og II, s. 665, præmis 88, 90 og 91; Retten, 7. maj 2003, sag T-327/01, Lavagnoli mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 143, og II, s. 691, præmis 54, 56 og 57; Retten, 30. september 2003, sag T-296/01, Tatti mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 225, og II, s. 1093, præmis 58.

4. En forsinkelse i udfærdigelsen af bedømmelsesrapporterne kan i sig selv påføre tjenestemanden et tab, da det kan medføre ikke-økonomisk skade for en tjenestemand, at hans personlige aktmappe er mangelfuld eller ufuldstændig, idet dette kan give anledning til usikkerhed og uro med hensyn til hans fremtidige karriere.

(jf. præmis 86 og 87)

Henvisning til: Geist mod Kommissionen, nævnt ovenfor, præmis 48; Retten, 8. november 1990, sag T-73/89, Barbi mod Kommissionen, Sml. II, s. 619, præmis 41; Retten, 16. december 1993, sag T-20/89, Moritz mod Kommissionen, Sml. II, s. 1423, præmis 46; Burban mod Parlamentet, præmis 72; Stodtmeister mod Rådet, præmis 56; Lavagnoli mod Kommissionen, præmis 48; Tatti mod Kommissionen, præmis 59.

5. Ansættelsesmyndigheden er ikke forpligtet til at begrunde afgørelserne om forfremmelse i forhold til de ikke-forfremmede tjenestemænd, men er derimod forpligtet til at begrunde sin afgørelse om afvisning af en klage fra en ikke-forfremmet tjenestemand, idet begrundelsen for denne afgørelse om afvisning må antages at falde sammen med begrundelsen for den afgørelse, som klagen var rettet imod, således at undersøgelsen af begrundelsen for afgørelsen og for klagen er sammenfaldende.

En fuldstændig mangel på begrundelse, inden der anlægges sag, kan ikke afhjælpes ved forklaringer, der afgives af nævnte myndighed efter sagens anlæg. På dette stadium opfylder sådanne forklaringer ikke længere deres funktion. Med et sagsanlæg ophører derfor ansættelsesmyndighedens mulighed for at berigtige sin afgørelse ved et begrundet svar, hvorved klagen afvises.

I et tilfælde, hvor det er klart, at institutionen råder over et skøn, hvilket indebærer, at det ikke kan udelukkes, at der kunne have været truffet en anderledes afgørelse, bør institutionens tilsidesættelse af begrundelsespligten, som bør foreligge på tidspunktet for vedtagelsen af retsakten, og som senest kan berigtiges før sagens anlæg, medføre, at den anfægtede afgørelse annulleres, uden at Retten undersøger de øvrige påberåbte anbringender.

(jf. præmis 106-108, 112 og 115)

Henvi­sing til: Domstolen, 30. oktober 1974, sag 188/73, Grassi mod Rådet, Sml. s. 1099, præmis 13; Domstolen, 26. november 1981, sag 195/80, Michel mod Parlamentet, Sml. s. 2861, præmis 22; Domstolen, 16. december 1987, sag 111/86, Delauche mod Kommissionen, Sml. s. 5345, præmis 13; Domstolen, 7. februar 1990, sag C-343/87, Culin mod Kommissionen, Sml. I, s. 225, præmis 13 og 15; Domstolen, 9. december 1993, sag C 115/92 P, Parlamentet mod Volger, Sml. I, s. 6549, præmis 23; Retten, 12. februar 1992, sag T-52/90, Volger mod Parlamentet, Sml. II, s. 121, præmis 36 og 40; Retten, 3. marts 1993, sag T-25/92, Vela Palacios mod ØSU, Sml. II, s. 201, præmis 25; Retten, 20. juli 2001, sag T-351/99, Brumter mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 165, og II, s. 757, præmis 33 og 34; Retten, 20. februar 2002, sag T-117/01, Roman Parra mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 27, og II, s. 121, præmis 26 og 32; Retten, 12. december 2002, forenede sager T-338/00 og T-376/00, Morello mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 301, og II, s. 1457, præmis 48; Retten, 18. september 2003, sag T-241/02, Callebaut mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 215, og II, s. 1061, præmis 42.

6. Klage- og søgsmålsfristerne er præceptive og kan ikke fraviges af parterne eller Domstolen, da de har til formål at tilvejebringe klarhed og retssikkerhed.

En forudsætning for, at en sag, der er indbragt for Retten i henhold til artikel 236 EF og vedtægtens artikel 91, kan antages til realitetsbehandling, er, at den forudgående administrative procedure er forløbet forskriftsmæssigt, og at de i henhold hertil gældende frister er blevet overholdt.

Kun forekomsten af nye og væsentlige omstændigheder kan begrunde indgivelse af en ansøgning om genbehandling af en tidligere afgørelse, som ikke var blevet anfægtet inden for de fastsatte frister.

Den omstændighed, at sagsøgeren senere bliver klar over et anbringende eller en i forvejen bestående omstændighed, kan principielt ikke i sig selv af hensyn til retssikkerhedsprincippet anses for en ny omstændighed, der kan begrunde, at disse frister fornyes.

(jf. præmis 124-127)

Henvi­ning til: Domstolen, 19. februar 1981, forenede sager 122/79 og 123/79, Schiavo mod Rådet, Sml. s. 473, præmis 22; Domstolen, 15. maj 1985, sag 127/84, Esly mod Kommissionen, Sml. s. 1437, præmis 10; Domstolen, 14. juni 1988, sag 161/87, Muysers og Tulp mod Revisionsretten, Sml. s. 3037, præmis 11; Domstolen, 23. januar 1997, sag C-246/95, Coen, Sml. I, s. 403, præmis 21; Retten, 11. maj 1992, sag T-34/91, Whitehead mod Kommissionen, Sml. II, s. 1723, præmis 18; Retten, 20. juli 1994, sag T-45/93, Branco mod Revisionsretten, Sml. Pers. I-A, s. 197, og II, s. 641, præmis 22; Retten, 21. februar 1995, sag T-506/93, Moat mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 43, og II, s. 147, præmis 28; Retten, 11. juli 1997, sag T-16/97, Chauvin mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 237, og II, s. 681, præmis 37; Retten, 4. februar 2000, sag T-147/96, Batho mod Kommissionen, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 46; Retten, 15. november 2001, sag T-142/00, Van Huffel mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 219, og II, s. 1011, præmis 36.